

Panium - Namba Angwen

Rwom

Jeff Pippenger

2025-03-04

I rek me Panium, oturo kuc i wiegi Antiochus Magnus ki Philip pa Macedon. Antiochus keken otyeko timo lweny piri-piri i bot lutino Ptolemy V, ki Philip omiyo kony i kit ni lweny pa en i kabedo mapatpat me piny-rwot ogengo lwak mukene me bino miyo kony bot lutino rwot pa Ijipt. Man nyutu ni Putin, rwot agiki me tung cam—ma kityeko nyuto calo lutino rwot pa Ijipt (lutino, me loke nyutu ni kare agiki i poropesia)—Trump oloyo ne, ma kimego calo Antiochus Magnus ma otyeko oloyo Ptolemy V i Panium, macalo kama Reagan otyeko oloyo USSR i higni 1989.

Philip nyutu “ngat ma mero faras,” kede “faras” tye calo alama pa teko pa lweny ki teko pa cente. Faras tiyo me golo gari me lweny, ki latic pa lweny tye ka tindo i gi; ki faras bene cwalo jami i kac. “Faras” obedo alama pa “gari me lweny, lapii ki joting i faras,” ma en alama mapire tek pa Dul me Amerika ma kiwoto kacel i kit me tic calo ngat me iye ki ruoth me tung maloyo, calo ma kiketo iye i rek apar abicel.

Lami pa Trump tye ki rup aryo me nyutu i Philip pa Makedonia ki Herod Philip ma Tetrarch. Ka obedo Herod Philip onyo Philip pa Makedonia, cal man nyutu dano ma hero twero ma kimiyo ne Caesar onyo Antiochus, keken. Philip hero faras, ki Philip acel obedo pa Makedonia, ma Makedonia onongo tye ki rwom me tung cen ki pat me cako i lwak pa Alexander ma Madit.

En onongo obedo piny ma ocwec iye, piny pa Rwot ma onwongo okawo aa ki bot ladit ne, Philip II, kacel ki but me kacako pi kom piny madwong pa ne. Macedon, ma obedo i tung cen pa Greece, onongo obedo cing pa kitwero me piny ki me lweny, ka ma Alexander onwongo onywol kany (i Pella, 356 BC) kede oguro kany, ki en omiyo jami me acaki, ludito me dano, kede rwom me yubo tic ma okengo loyo-piny pa ne. I atika, Macedon onongo obedo cing pa piny pa Alexander—but me acaki, teko me lweny, kede kac me piny ma oketo maber kit pa ne calo Rwot me Macedon—kadi ka kom piny madwong pa ne oguro woko maloyo kite pa Macedon.

Macedonia nyutu kabedo ma i tung wi i lwak pa Aleksanda ma kityeko ywayo i but angwen. Ka cente manen, Philip acel obedo Tetrarch, ma tye ki piro ni 'but acel me angwen,' ki Philip mapat obedo 'but acel me angwen' me yamo angwen pa lwak pa Aleksanda ma con.

Herod nyutu ngat ma oketo lwak woko. Rek me rem pa Herod ocake ki Esawu, ma otyeko weko twero me lony pa lacoo madit mone. I cako pire kene pa lok me jo ma kiyero i lwak, Esawu obedo ishara pa jene ma oketo lwak woko, lwak ma Kiristo otho me moko adaa. I kare keken ma Lubanga onongo odwoko jo ma kiyero i lwak ne me medogi dok obed i dul apar aryo, Esawu olwenyo. I agiki pa Isirael me con, ka i musalaba Yahudi owaco ni, “pe watye ki rwot mapat loyo Kayisari,” oganda pa Yahudi obedo ishara pa agiki ma kityeko nyutu ki Esawu i cako. Rek pa ot pa Herod obedo ki rek me remo pa Esawu kacel ki pa Yahudi, rek me remo ma kinyutu i cako calo ngat ma ogolo lwak ma obayo, ki i agiki calo jo ma tye i lwak ma obayo.

Herode Madit ocero cik me goyo cente me rwot, ma omiyo Yusufu ki Mariya odonyo i Betlehem; ki acel i nyithindone adek, Herode Antipa, nyathi pa Herode Madit, obedo rwot i cawa me Musalaba. Kare me kwo pa Kristo, chak ki nywolone nyaka i thone, kitye kinyutu ne i cal ki dul pa Herode, eka kinongo lok me con ni en obedo kare me bino kwedi pa jo ma ki yero, bino ma jo Yahudi mapol pe gineno.

Pien nywongo pa Yesu otime, Herod Madit ogamo lutino, ci odugo odoko kit gin ma otime i cawa me nywongo pa Moses, ka Misiri obedo kagamo lutino. Ogamo bot lutino ma me acel obedo temo me ogamo dano ma kiyero ma ki kuro ni bino; kede, ogamo bot lutino ma me agiki bende obedo temo me ogamo dano ma kiyero ma ki kuro ni bino. Jo 144,000 wero wer pa Moses ki pa Lami, kede, i porofetik, “wer” nyutu gin ma ki kiloko. Jo 144,000 bedo i cawa ma tye ki gin ma kiloko ma rwate. Acel ki gin ma rwate meno obino i dwe January 22, 1973, kun Koti Maloyo Weng pa USA ocoko cikke ma weko golo kwo pa otino i iye i Amerika. I myaka 49 ma ocako ikare meno, macalo 66,000,000 jo ma tye ki twero me bedo i iye pa 144,000, ogamo otimo bot gi ki kom golo kwo pa otino i iye ma Gamente me Federo oyerone.

Twero obedo cal pa teko me lweny:

Ki nyama ma aneno ne calo chui, tiendene ne calo tiende dubu, dhone ne calo dho simba; ki joka nomiyone tekone, komne, ki twero madwong’. Revelation 13:2.

Diraagon, ma en Roma me kwene, omiyo Papasi gin adek: “twero mamege, ki kome, ki twero me cik madit.” I rek apar aryo, Yunaitid Isteit me Amerika, lamun me piny, kinyutu calo tye katico i “twero” weng pa lamun ma obedo i anyim mamege. Ento leb “twero” ma tye i rek aryo obedo leb pa Giriki mapat ki leb ma kiketo calo “twero” i rek apar aryo. I rek aryo “twero” en G1722: kite ni “i wang” (kom atir onyo i lok me cal); “i wang me bedo i anyim” (“i wang me neno”).

Lok "power" i ves apar aryo en lok me Girik mapat.

En otiyo ki teko weng pa le me acel i anyim ne, kede omiyo piny kede jo ma bedo iye gilamo le me acel, ma chot ma kelo tho ne ogonyo woko. Fweny pa Yohana 13:12.

Leb "power" G1832 kany nyutu, (i yore me romo); rwom ma kiketo bot ngat, en aye twero ma kicwalo: twero, twero me lalo, twolo, twero, rwom, teko. Leb "power" i verse apar aryo tye ka nyutu ni beast me piny obedo twero ma kicwalo pa beast me wang pi—USA obedo lami ma kigiweko pa beast me wang pi. USA tye ka timo weng twero ma kicwalo pa beast me acaki. I verse aryo pagan Rome omiyo twero pa Paapa gin adek. Clovis i 496 i Lweny me Tolbiac omiyo twero pa Paapa teko pa lweny kacel ki teko me tic. Constantine i 330 omiyo "kom" pa empire woko, ki Justinian, ki cik ma kicwalo i 533, onyuto Paapa calo ngat ma yiko jo heretic kacel ki ladit pa kanisa weng. Clovis i 496 obedo cal pa Reagan i 1989. Reagan obedo cal pa Trump.

Ki waci pa Gregory me Tours (ma onongo ocoyo man madong aa anyim i cawa me 100), Clovis onongo tye ka rwenyo lweny, ci, ka tye i wame maloyo, okwayo kony bot Lubanga pa Jo-Katolika. Dako mere ne, Clotilde, onongo obedo nyako pa rwot pa Burgundia ma Jo-Katolika, ma ne tye ka cogo ne me loke ki gwoko jogi. Clovis omiyo kica ni ka oloyo, obin odonyo i yore me Katolika. Gin dong ocako loko—bedo ka obedo pi Lubanga odonyo iye onyo pi yer me lweny—ci Clovis

oloyo jo Alemanni, ocweko rwotgi ki oyewo lwenyogi. Ka rwate ki kica ma omiyo, oduonyo i yore me Katolika, ci gibatisim ne; ki yore pa kit gicoyo kare ne calo Nino pa Krismas me 496 i Reims, ki Bisip Remigius (St. Remi).

Lok pa geno pa ne obedo kare me lok madwong, omiyo Clovis obedo Rwot Katolik me mukwongo i bot rwote me Germanic (pe calo Visigoths onyo Ostrogoths ma gin Kristiani Arian). Man oketo jo Frank acaki ki Kanisa pa Roma, omiyo en onongo o nongo kony bot jo Gallo-Roman ki bot Papat. Bapitiis pa Clovis lakit pile gineno calo ranyisi me “nywol pa France” calo piny Katolik, ma gipako woko ki lwak me barbarian mukene ma gicako Arianism onyo Paganism. Pien man, Dini Katolik gilwongo France ni “nyith me mukwongo pa Kanisa Katolik,” ka bene “nyako madit ma mukwongo pa Kanisa Katolik.”

Ka Clovis obedo lwak pa lami me acel pa lwak pa Papa i 496, en onyutu calo Reagan ma bene obedo lwak pa lami i 1989. I kit mukato me Reagan ki Papa John Paul II, kicweyo yub me mung pi kwanyo piny Ladit pa cing. Kope ki 1798 nyaka i cik me Sunday, dako me lacam pa Tyre tye ocano i mung; en aye dako me lacam acel keken mane yuto acaki iye dok i Macedon, piny ma i wi maloyo weng. En Ladit pa wi, ma ocano i lok pa lanabi, ento kombedi tye ka nyuto ni pe romo balo.

Paapa bende nyutu ‘jo ma weko Kovenanti,’ ma, ata ka i lok pa laki gineny potu i kin lweny adek me proxy; ento i lok pa gin matime pa Lweny pa Panium, gibino pye i wang. I kare me loko woko ki Roma me Imperial dok i Roma pa Paapa, Daniyel nyutu kare ma Roma me jo ma pe yubu Nyasaye obedo tye ka tyeko agiki pa kare ne, macalo piny ma angwen i lok pa laki pa Baibul.

Pien ladi madit pa Kitim bi bino acaki ki en; ka meno, obi bedo ki peko, obi dwogo, kacel obi yubo cwiny i kom singruok maleng; kamano obi timo; bende obi dwogo, obi bedo ka tam wic ki joma weko singruok maleng.

I nyig lok “gin ma giyabo laloc maleng” en dul pa Katolik. Jo ma giyabo laloc maleng gin dul me Pergamos ma Joni onongo oyabo iye, ma, ka kit ma Paulo owaco, gibin bialo woko mapwod pe binyutu “dano me richo.” Katolik en jo ma giyabo laloc, ma kiyaro ki lwak ma kigolo ikom Lok pa Lubanga, kede bene Sabati me nino abiro; ma giduto aryo gikawo gi i lwak ma okobo okobo kacel ki kare, kacako ki cawa pa Konstanitino. Con i kapita apar acel, “laloc” bene kikwaco iye.

Ci cwinye pa rwot aryo man obedo me timo marac, ci gin bi waco bwola i mesa acel; ento pe bi tyeko, pien agiki tye pi kare ma kiketo. Eka obidok i pinyne ki lonyo madit; ci cwinye obedo i kom kica maleng; ci obitimo tim madwong, ci odok i pinyne. I kare ma kiketo obidok, ci obi bino i but lobo mapiny; ento pe bi bedo calo makwongo, onyo calo ma okato. Danyel 11:27-29.

I lok magi “en” odwogo bot piny pa kene, ci lacen dok odwogo bot piny pa kene. Dwogo aryo magi nyutu loyo aryo; ci lacen ne obedo dwogo ma ki rwome i kabedo pa Roma. Ma acel en Lut me Actium i mwaka 31 BC, ma gi lweny bot Antony ki Cleopatra; ma aryo obedo inyim oguro woko pa Jerusalem i 70 AD. “Kare ma kicwero” i lok magi obedo mwaka 330, ma nyutu agiki pa “kare” me porofesi i lok me 24, ma obedo pat ki mwaka 360.

Rwodi aryo ma giwaco bwak i mesa acel, gin timo mano mapwod pe ocake ‘cawa ma kicimo,’ ‘pien agiki obedo i cawa ma kicimo.’ Lapeny ma myero wayo en eni: nyig lok eni tito ang’o ka owaco ni, ‘Eka odok i piny pa iye ki lonyo madit?’ En tito ni i ‘cawa ma kicimo,’ eka odok; onyo en tito ni ka aryo giwaco bwak i mesa, eka odok, ka keno dwogo obedo mapwod pe i ‘cawa ma kicimo.’

Uriah Smith nyutu dwogo aryo calo 31 BC ki 70 AD, ma nyutu kit gin matime anyim cawa 330, ma en kare ma kiketo. Smith bende nyutu ni “dwogo” me vesi 29 tye icel 330, ki ni pe otime maber calo dwogo ma orwate ka lweny pa Actium ki Yerusalem. Gin man nyutu ni anyim kare ma kiketo, tye lwak ma kiwaco mabwoc, ci orwate ki rwot acel i rwot aryo ma tye ka waco mabwoc, ma dwogo ki lony madit, ma kadong ogengo kica maleng, timo tim madit, ci dwogo i cawa 330, ma en kare ma kiketo.

En dong ogoyo lweny i tung cam, ento pe bino calo Lweny pa Actium onyo kwalo woko Yerusalem. Gin pa 70 AD i tito nyutu agiki pa jo pa Lubanga ma oyeregi pi singruok, ma ki yaro i nyig coc calo ‘singruok maleng’. I tito 30, Roma ma pe woro Lubanga tye ki kube kwede jo ma giyweko singruok maleng. 70 AD obedo agiki madwong pa Isirayel me con calo jo me singruok pa Lubanga, ento tito 30 tye ka nyutu gin pa gin ma otime enyim 70 AD i mwaka mia angwen. Jo ma giyweko singruok i gin ma ki yaro i tito 30, obedo jo ma giyweko singruok ma Lubanga ki jo pa En me Kristiani odonyo kwede. Roma me Papa obedo kanisa ma ki yaro calo jo ma giyweko singruok maleng i tito 30.

Pien ladi madit pa Kitim bi bino acaki ki en; ka meno, obi bedo ki peko, obi dwogo, kacel obi yubo cwiny i kom singruok maleng; kamano obi timo; bende obi dwogo, obi bedo ka tam wic ki joma weko singruok maleng.

Verse 29 ocwalo wa i omwaka 330, ma en kare ma kiketo, ka kityeko ne kun Constantine okobo ot pa wii lobo i Constantinople. I lakub yoo man, Rome me kwaro obinye i lweny me tung kiir, ma pe bitum calo Actium ki Yerusalem. En aye i verse 30, Genseric ogamo Rome me kwaro, ma ocalo lweny me bote i yie ki Chittim, ma kombedi ki tye niyinge Carthage. Lweny man i kom Rome me kwaro bene ki yaro ne calo opore 2 i bot opore 7 i Buk me Revelation. Pa opore magi, gin me acaki ma 4 oketo Rome me tung cen i agiki ikare 476. I bot opore 4 me acaki magi, opore 2—ma en bote pa Chittim—obedo ma goro tutwal loyo; pien Genseric oywako twero i yie, ka mera pa Roma orumu woko.

Ka laaca me Chittim gikenyo ne kede gicweyo cwinyne peko, ci odwogo kendo tye ki kwer ikom lwak maleng. Man otime atir i kit mukato ma ocane bot miyo teko me loyo pa Papa i 538, ki lweny ikom Lok pa Lubanga. Kacce dong, odwogo kendo “otimo con ki jo ma giyabo lwak maleng.” Cono me wot kacel i kin Loma me lajok ki Loma pa Papa ogamo woko i 533 ki cik me Justinian. Lok ma medo kwede, me 31, dong mede ki yore ma Loma me lajok “ocwiny peko.” I 2 Thessalonika, Paulo kwaro ni Loma me lajok “okayo” loyo pa Papa ki yabo loyo i 538. Ka ocwiny peko ki kobo ma obino ki ii pii ma oyubo kit cente pa lobo pa rwot, ci tye ki kwer ikom lwak maleng; kede dong otimo con ki jo ma giyabo lwak. I lok ma medo, “gi me lweny”—ma nyutu teko ma gimiyobot loyo pa Papa ki Clovis i 496—gulalo malo, kede gucoyo gang maleng me teko,

ma i gin mukato nyutu buru me Loma; ci Loma me lajok obalo woko yie pa lajok (me ceng ceng) ki bot lobo, kendo oloko ki Katolik; kede ci guketo lawo pa Papa i kiti pa rwot i 538.

Ka lwak pa Papa kicweyo iye teko i higa 538, omiyo lami atir me porofet kacel ki lami atir me gin ma otime con, ma gigonyo i nyig lok ma watye ka turo. Higa 538 kimiyo calo 31 BC kacel ki Lweny pa Actium. I Daniel, bar aboro, nyig lok abongwen, Roma pa pagani onongo oloyo piny adek me kabedo me akwanyo kom pa lobo. Makwongo ne obedo Siria i tung malara; bang eno Yuda ki Jerusalem, ci lacer ne obedo Misri i Lweny pa Actium. Roma pa Papa bende gicweyo nyanga adek, ma adek ne obedo Goths ma gicweyo woko ki i Roma i higa 538. Roma pa pagani ki Roma pa Papa gi mi lami atir aryo ma nyuto ni Lweny pa Actium orwate ki 538, ci 538 nyutu cik me Sande i USA, kace Roma me kombedi tye ka rwot tutwal nyaka giko kare me temo.

Watyeke neno weng pi rek apar aryo abicel aryo cen i apar adek acel.

I coc ma bino, wa bineno maber reki man, kede wa bi cako tic me keto kom me lok me rwate kwede gin ma otimore con i reki apar acel oko i apar abicel.